

9-14 Yaş Ortaokul Öğrencilerinin Sporcu Kimliği ve İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi *

Semra KUVAT | ORCID: [0000-0001-7509-1275](https://orcid.org/0000-0001-7509-1275) | semrakuvat@gmail.com

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

Cengiz ARSLAN | ORCID: [0000-0003-4406-1131](https://orcid.org/0000-0003-4406-1131) | carslan23@gmail.com

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

Muhammed PERİHAN | ORCID: [0000-0003-1930-4840](https://orcid.org/0000-0003-1930-4840) | muhammedperihan444@gmail.com

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/05teb7b63>

Öz

İletişimdeki ve teknolojiadaki hızlı ilerlemeler beraberinde akıllı telefonu, bilgisayarı ve interneti de hayatımıza hızla dahil etmiştir. Zamanla, insanlar bu tarz teknolojik aletlere ve internete bağımlılıklar geliştirmiştir. Bu durum, çocukların ve gençlerin de ilgisinin bu alanlara kaymasına neden olmuştur. Böylece çok küçük yaşlardan itibaren internetle iç içe, hareketsiz bir yaşam süren insanların sayısı hızla artmıştır. Bu araştırmanın amacı, Elazığ ilinde çeşitli ortaokullarda okuyan 9-14 yaş ortaokul öğrencilerinin spor yapma durumları ve internet bağımlılığı düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Araştırmanın evrenini 9-14 yaş aralığındaki ortaokul öğrencileri; örneklemini ise Elazığ ilinde öğrenim gören aynı yaş grubundan 450 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma bulgularında, spor yapmayan öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyi, spor yapan öğrencilerden daha düşük bulunmuştur. Bu sonuca göre spor yapan öğrencilerin internet bağımlılıklarının spor yapmayanlara göre daha düşük düzeyde olduğunu göstermektedir ($t:2.512$; $p<0.05$). Spor yapan ($\bar{x}=3.33$) ve yapmayan ($\bar{x}=2.81$) öğrencilerin sporcu kimliği düzeyi ortalama puanları arasında yüksek düzeyde anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t:-6.440$; $p<0.05$). Sonuç olarak spor yapan öğrencilerin internet bağımlılıklarının daha düşük olduğunu söylenebilir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin internet bağımlılığı (İBÖ) düzeyi ile sporcu kimliği (SKÖ) düzeyi arasında negatif yönlü, orta düzeyde bir ilişki vardır. Bunların sonucunda, ortaokul öğrencilerinin internet bağımlık düzeyi, spor yapma durumlarından anlamlı düzeyde etkilendiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler

Spor, İnternet, Bağımlılık, Ortaokul Öğrencisi

Atıf Bilgisi

Kuvat, Semra; Arslan Cengiz ve Perihan, Muhammed. (2025). 9-14 Yaş Ortaokul Öğrencilerinin Sporcu Kimliği ve İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi. Türkiye Medya Akademisi Dergisi Sayı: 10 (Eylül 2025), 138-151. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17208491>

Geliş Tarihi	22.03.2025
Kabul Tarihi	19.09.2025
Yayın Tarihi	28.09.2025
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme * Bu makale, 2022 Yılında Diyarbakır'da düzenlenen 6. Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi'nde sözlü olarak sunulan ancak tam metni yayımlanmayan "9-14 Yaş Ortaokul Öğrencilerinin Sporcu Kimliği ve İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi" adlı tebliğin içeriği geliştirilerek ve kısmen değiştirilerek üretilmiş hâlidir.
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Yazar Katkıları	Yazar-1 (%50), Yazar-2 (%25), Yazar-3 (%25) Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun 30.05.2022 tarihli 2022/13 sayılı kararıyla gerekli etik izinler alınmıştır.
Etik Komite Onayı	Ayrıca, çalışmada Helsinki Bildirgesi'ndeki araştırma ilkelerine bağlı kalınmıştır.
Benzerlik Taraması	Yapıldı - Turnitin
Etik Bildirim	admin@turkiyemedyaakademisi.com
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Evaluation Of Athlete Identity and Internet Addiction Of 9-14 Years Old Middle School Students*

Semra KUVAT | [ORCID: 0000-0001-7509-1275](https://orcid.org/0000-0001-7509-1275) | semrakuvat@gmail.com

Fırat University, Faculty of Sports Sciences, Department of Physical Education and Sports,
Elazığ, Türkiye

Cengiz ARSLAN | [ORCID: 0000-0003-4406-1131](https://orcid.org/0000-0003-4406-1131) | carslan23@gmail.com

Fırat University, Faculty of Sports Sciences, Department of Physical Education and Sports,
Elazığ, Türkiye

Muhammed PERİHAN | [ORCID: 0000-0003-1930-4840](https://orcid.org/0000-0003-1930-4840) | muhammedperihan444@gmail.com

Fırat University, Faculty of Sports Sciences, Department of Physical Education and Sports,
Elazığ, Türkiye

ROR ID: <https://ror.org/05teb7b63>

Abstract

Rapid advances in communication and technology have rapidly integrated smartphones, computers, and the internet into our lives. Over time, people have developed addictions to these technological devices and the internet. This has led to a shift in the interest of children and young people towards these areas. Thus, the number of people living sedentary lives, intertwined with the internet from a very young age, has rapidly increased. The purpose of this research is to evaluate the relationship between the sports participation status and internet addiction levels of middle school students aged 9-14 studying at various middle schools in Elazığ province. The research population consisted of middle school students between the ages of 9-14, and the sample consisted of 450 students of the same age group studying in Elazığ province. The research findings revealed that the internet addiction level of students who did not participate in sports was lower than that of students who did. This result indicates that students who participated in sports had lower internet addiction levels than those who did not ($t: 2.512$; $p < 0.05$). A highly significant difference was found between the average athlete identity scores of students who participated in sports (3.33) and those who did not (2.81) ($t: -6.440$; $p < 0.05$). Consequently, it can be said that students who participated in sports had lower internet addiction. Furthermore, there was a negative, moderate correlation between the internet addiction (IAA) and athlete identity (ACA) levels of the students participating in the study. Consequently, it can be said that the internet addiction level of middle school students is significantly affected by their sports participation.

Keywords

Sports, Internet, Addiction, Middle School Students

Citation

Kuvat, Semra; Arslan Cengiz ve Perihan, Muhammed. (2025). Evaluation Of Athlete Identity and Internet Addiction Of 9-14 Years Old Middle School Students. Journal of Türkiye Media Academy. Issue: 10 (September 2025), 138-151. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17208491>

Date of Submission	22.03.2025
Date of Acceptance	19.09.2025
Date of Publication	28.09.2025
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	* This article is a partially modified and developed version of the paper titled "Evaluation of Athlete Identity and Internet Addiction of 9-14 Year Old Secondary School Students", which was presented orally at the 6th International Eurasian Sports, Education and Society Congress held in Diyarbakır in 2022 but the full text was not published. It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Author Contribution	Author-1 (50%), Author-2 (25%), Author-3 (25%)
Ethical Approval	The necessary ethical permissions were obtained with the decision of Fırat University Social and Human Sciences Research Ethics Board Ethics Committee dated 30.05.2022 and numbered 2022/13. In addition, the study adhered to the research principles of the Declaration of Helsinki.
Plagiarism Checks	Yes - Turnitin
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	admin@turkiyemedyakaademisi.com
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0 .

Giriş

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte akıllı telefonların ve bilgisayarların kullanımının artmıştır. Belli bir süre sonra internetin de yayımlaşması ve artık insanların evlerinde veya daha rahat ulaşabilecekleri yerlerde olması internet bağımlılığının artmasına neden olmuştur. Aynı zamanda internet bağımlılığının artmasında sosyal medyanın ve çeşitli internet uygulamalarının da etkili olduğu düşünülmektedir.

Bilgi ve iletişimdeki gelişmeler, teknoloji kullanımını birçok alanda hızla arttırmıştır. Bu artış özellikle bilgisayar ve internet kullanımı alanında gerçekleşmiştir. İnternet, kullanıcıların çok sayıda ve çeşitli bilgiye kolayca erişmesini sağlamaktadır. Ayrıca bireyler arasında hızlı iletişim imkânı sunmaktadır. Eğitim, iletişim gibi birçok alanda internet aracılığıyla zamana ve mekâna bağılı kalmadan işlemler gerçekleştirilebilmektedir. Günümüzde kullanıcıların büyük kısmı, interneti günlük gereksinimlerini karşılamak amacıyla etkin biçimde kullanmaktadır (Yaygır, 2018, s. 3).

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de akıllı telefon kullanımı hızla yaygınlaşmıştır ve bunun sonucunda, günümüzün önemli sorunlarından biri olan akıllı telefon bağımlılığı gündeme gelmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı ağırlıklı olarak davranışsal bağımlılık grubunda değerlendirilmiştir. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı, internet bağımlılığı, bilgisayar oyunu bağımlılığı gibi teknolojik bağımlılıklar da aynı grupta yer almıştır (Demircan, 2019, s. 1).

Bağımlılık, belirli işlevleri olan madde ya da davranışa karşı gelişen fiziksel veya psikolojik bir bağımlılık durumudur. Bağımlılıkta olası olumsuz sonuçlar bilinmesine rağmen maddelerin kullanımı sırasında haz verdiği veya stresi azalttığı için sürekli kullanımını söz konusudur. Bağımlılık kavramı, başlangıçta yalnızca fiziksel madde kullanımına atıfla kullanılsa da zamanla kapsamı genişlemiş; televizyon, internet, şiddet, yeme gibi davranışsal bağımlılıklar da bu kapsama dahil edilmiştir (Karslı, 2019, s. 225).

İnternet bağımlılığı kavramı, zamanla daha kapsamlı hale gelmiş “aşırı internet kullanımı, patolojik internet kullanımı, problemlili internet kullanımı, internetin istismarı” gibi farklı kavramlar da literatürde yer bulmaya başlamıştır (Özcan vd., 2019, s. 145). Aynı zamanda internet kullanımı, başlangıçta insanların hayatını kolaylaştırırsa da zamanla yoğun kullanımına bağılı olarak sosyolojik, psikolojik sorunlara yol açmaya başlamıştır. Üstelik bu tür sorunlar, her yaş grubunda gözlemlenebilmektedir (Ögel, 2017). Bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte internet kullanımının yaygınlaşması, toplumsal yaşamda çeşitli değişimlere yol açmıştır. Kitap okuma alışkanlığı yerini çevirim içi kütüphane kullanımına, arkadaşlarla yüz yüze oynanan oyunlar ise yerini bilgisayar oyunlarına bırakmıştır. En önemlisi ise yüz yüze iletişim azalmış, bunun yerine sosyal ağlar aracılığıyla kurulan dijital iletişim biçimleri yaygınlaşmıştır (Janoschka, 2004).

İnternete fazla zaman ayıran kişiler çok fazla hareketsiz kaldığı gündeme gelmiştir ve sporun etkisi araştırılmıştır. Spor genel anlamda, bedensel hareketleri içeren bir

etkinliktir. Bireysel ya da takım halinde spor yapabilmek insanların sosyalleşmesini ön plana çıkarmaktadır (Uluişik, 2015, s. 8). Spor, bireylerin sosyal, psikolojik ve fiziksel gelişimlerine olumlu katkı sağlar (Şar vd., 2018, s.451). Akıllı telefonların yaygın kullanımından kaynaklanan hareketsiz yaşam tarzı spor sayesinde bir nebze olsa azaltılabilir. Bu arada hafif ve orta düzeydeki fiziksel aktivitelerin desteklenmesinde akıllı telefonlardan yararlanılmaktadır. Fiziksel aktivite programlarının bilgisayarlardan akıllı telefonlara taşınması, bireylerin bu programlardan daha kolay yararlanmasını sağlamıştır (Lepp vd., 2013, s. 10).

Sporcu kimliği, genel olarak sporculara sağlam bir çerçeve ve psikolojik fayda sağlar. Ek olarak araştırmalar, bir sporcunun kimliğini güçlendiren çeşitli faktörlerin olduğunu göstermiştir. Örneğin; takım sporları, aile yardımı ve teşvikinin bireysel sporların aksine sporcunun kimliğini daha da güçlendirdiği görülmüştür. Ancak bu sağlam yapı, başlı başına sporcunun yaşamında psikolojik ve fiziksel rahatsızlıklara da yol açabilmektedir. Bu risklerin birçoğu takımda yer bulamama, çeşitli sakatlıklar veya spor hayatının son bulması şeklinde kendini gösterebilir. (Çetinkaya, 2010, s. 6).

Kullanıcıların, internete sürekli oturduğu yerden ulaşabilmesi, neredeyse herkese ve her şeye internet üzerinden ulaşılabilmesi insanlara hem olumlu yönden hem de olumsuz yönden getirileri olmuştur. İnternette geçirilen sürenin kontrol edilememesi ve gereğinden fazla bu sürenin aşılması, beraberinde internet bağımlılığını getirmiştir. Bu bağımlılık durumu her geçen gün daha küçük yaşlara kadar inmektedir. Bununla beraber değişik çözümler aranmaya başlanmıştır. Bu çözümlerden bir tanesinin de düzenli egzersiz ve spor olabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada sporun, internetin bağımlılık durumunu ortadan kaldıracak ya da azaltacak etkilerinin olup olmadığı araştırılmıştır. Özellikle internet bağımlılığının temellerinin olduğu düşünülen ortaokul öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışmada sporcunun kimliğinin internet bağımlılığına etkisi üzerinde durulmuştur. Bu araştırmanın amacı, Elazığ ilinde çeşitli ortaokullarda okuyan 9-14 yaş ortaokul öğrencilerinin spor yapma durumları ve internet bağımlılığı düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir. Bundan ötürü 450 ortaokul öğrencisi üzerinde bu çalışma yapılmıştır.

Yöntem

Bu çalışma, betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte ya da hala var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırılan olayı, kişi ya da nesneyi bulunduğu koşullar içinde ve olduğu gibi tanımlamak ister. Bu süreçte, araştırmacı mevcut durumu değiştirmeye veya etkilemeye çalışmaz (Karasar, 2016). Bu çalışmada, Young'un İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu'nun (YİBT-KF) Türkçe sürümü ve Brewer tarafından geliştirilmiş Sporcu Kimliği Anketi kullanılmıştır (Öztürk ve Koca, 2013, s. 1).

Araştırmanın evrenini 9-14 yaş aralığındaki ortaokul öğrencileri; örneklemini ise Elazığ ilinde öğrenim gören aynı yaş grubundan 450 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya dahil

edilme kriterleri: 9-14 yaş arası kız veya erkek ortaokul öğrencisi olmak, gönüllü katılım beyanında bulunmak ve velilere onam formlarını imzalattırmak, Dışlanma kriterleri: Veri toplama araçlarını eksik ya da hatalı doldurmak, araştırmaya gönüllü katılım beyanında bulunmamak ve veli onam formunu teslim etmemek.

Araştırma grubuna, araştırmanın amaçlarına uygun olarak hazırlanan anket formu gönüllülük esasına dayalı olarak 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde uygulanmıştır. Veri toplama araçlarının uygulanması sürecinde, katılımcılara gerekli açıklamalar yapılmış, anket formunu eksiksiz ve doğru şekilde yanıtlamaları sağlanmıştır. Bu form üç bölümden oluşmaktadır.

Araştırmanın İzinleri: Bu çalışma için Fırat Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 2022/13 sayılı kararıyla etik kurul kararı alınmıştır.

Bu araştırmada 450 öğrenciden alınan görüşler veri seti olarak değerlendirilmiştir. Veri analizleri bilgisayar ortamında SPSS programına aktarılarak analiz edilmiştir. Veri setinin çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1 ile +1 aralığında olduğu ve normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Araştırmada iki grup farklılık analizlerinde t-testi, çoklu grup farklılık analizinde ise ANOVA testi kullanılmıştır. Gruplar arası farklılığı bulmak için Post-Hoc LSD testi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçekler arasındaki ilişkiler, Pearson korelasyon analizi ile incelenmiş, etkileri belirlemede ise regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmanın analizlerini yapmak için SPSS istatistik programı kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan 453 öğrencinin 210'u kadın, 243'ü erkektir. Bu öğrencilerin yaş dağılımlarına göre 30'u 10 yaş, 99'u 11 yaş, 156'sı 12 yaş, 117'si 13 yaş, 51'i 14 yaş grubundadır. Öğrencilerin 153'ünün lisansının bulunduğu, bunlarından 132'sinin okul takımında olduğu, 12'sinin bir spor kulübünde yer aldığı, 9 kişinin ise her iki alanda da spor lisansına sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin 354'ünün babası, 33'ünün annesi, 66'sının ise anne-babası çalışmaktadır. Öğrencilerin 150'sinin kendine ait bilgisayarının olduğu, 231'inin kendisine veya ailesine ait bilgisayarı bulunmadığı, 51'inin ise ortak bir bilgisayarlarının bulunduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin 240'ının sınırlı interneti olan akıllı telefona sahip olduğu, 96'sının sınırsız internete sahip akıllı telefona sahip olduğu, 51'inin internet erişimi olmayan akıllı telefona sahip olduğu, 48'inin ise telefonun olmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin 198'inin tablet bilgisayarının olduğu, 180'ninin sınırsız internet erişiminin olduğu, 168'inin sınırlı internet erişiminin olduğu, 105'inin ise evinde internetin bulunmadığını belirtmiştir. Ayrıca Öğrencilerin 288'inin sosyal medya hesabı olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada bulunan öğrencilerin internet bağımlılığı ölçeğinde; kızların ortalama puanı $\bar{x} = 2,33$, erkeklerin ortalama puanı ise $\bar{x} = 2,25$ 'tir. Sonuç olarak cinsiyet değişkenine göre internet bağımlılığında anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmüştür ($t:1,277$; $p>0,05$).

Sporcu kimliği düzeyinde ise kız öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 3,04$, erkek öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,94$ düzeyinden bulunmuştur. Bu sonuçlara göre SKÖ cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir ($t:1,240$; $p>0,05$).

Öğrencilerin internet bağımlılığının yaş değişkenine göre; 10 yaş ($\bar{x} = 2,15$), 11 yaş ($\bar{x} = 2,28$), 12 yaş ($\bar{x} = 2,11$), 13 yaş ($\bar{x} = 2,48$), 14 yaş ($\bar{x} = 2,73$) ortalama puana sahip olduğu ve anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($F:7,531$; $p:0,00$). Bu sonuç ortaokul öğrencilerin yaş ile birlikte internet bağımlılıklarının arttığını göstermektedir. Öğrencilerin sporcu kimliği düzeyinin yaş değişkenine göre; 10 yaş ($\bar{x} = 2,76$), 11 yaş ($\bar{x} = 2,92$), 12 yaş ($\bar{x} = 2,85$), 13 yaş ($\bar{x} = 3,18$), 14 yaş ($\bar{x} = 3,18$) ortalama puana sahip olduğu ve anlamlı bir farklılık olduğu gözlemlenmiştir ($F:7,245$; $p:0,002$). Bu sonuç 13 ve 14 yaş öğrencilerinin önceki yaş gruplarına göre daha yüksek sporcu kimliğine sahip olduğunu gösterir. Özetle sporcu kimliği yaşla birlikte artmıştır.

Öğrencilerin spor yapma değişkenine göre; spor yapmayan öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyi ortalama puanı $\bar{x} = 2,35$, spor yapan öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyi ortalama puanı $\bar{x} = 2,18$ 'dir. Bu sonuç, spor yapan öğrencilerin internet bağımlılıklarının daha düşük olduğunu anlamına gelmektedir ($t:2,512$; $p<0,05$). Spor yapmayan öğrencilerin, sporcu kimliği düzeyinin ortalama puanı $\bar{x} = 2,81$, spor yapan öğrencilerin SKÖ ortalama puanı $\bar{x} = 3,33$ 'tür. Bu sonuç spor yapan öğrencilerin sporcu kimliği düzeylerinin daha yüksek olduğunu sonucu çıkarmaktadır ($t:-6,440$; $p<0,05$).

Öğrencilerin internet bağımlılığının spor lisansı sahibi değişkenine göre; lisans sahibi olmayan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,34$, lisans sahibi olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,19$ 'dür. Spor lisans sahibi olan öğrencilerin, internet bağımlılığının daha düşük olduğu görülmüştür ($t:2,319$; $p<0,05$). Spor lisansı sahibi olmayan öğrencilerin SKÖ ortalama puanı $\bar{x} = 2,83$, spor lisansı sahibi olan öğrencilerin SKÖ puan ortalama puanı $\bar{x} = 3,29$ 'dür. Bu sonuçlara göre lisans sahibi olan öğrencilerin sporcu kimliği düzeyi daha yüksek olduğu bulunmuş anlamlı farklılık oluşturmuştur ($t:-5,597$; $p<0,05$). Öğrencilerin bilgisayar sahibi olma durumu, öğrencilerin internet bağımlılığı ve sporcu kimliği ölçeğinde anlamlı farklılık oluşturmamıştır ($p>0,05$). Ayrıca internet sahibi olma durumu, internet bağımlılığını artıran bir faktördür.

Sınırsız interneti olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,47$, sınırlı interneti olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,25$, interneti olmayan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,13$ 'tür. Bu sonuç sınırsız internete sahip olan öğrencilerin internet bağımlılıklarının, interneti olmayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğunu göstermektedir ($F:3,698$; $p<0,05$). Sınırlı internet bağlantısı olan öğrencilerin, sınırsız internet olan öğrencilere göre internet bağımlılıkları daha düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde sınırsız internet bağlantısı olan öğrencilerin SKÖ ortalaması $\bar{x} = 2,86$, sınırlı internet bağlantısı olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 3,00$, interneti olmayan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 3,05$ 'tir. Bu sonuçlara göre internet kullanımı ve süresi sporcu kimliği düzeyini etkileyen bir faktördür.

Akıllı telefonda internet kullanımı, internet bağımlılığını etkileyen bir faktördür. Akıllı telefonunda sınırsız interneti olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,56$, sınırlı interneti olan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,33$, interneti olmayan öğrencilerin ortalama puanı $\bar{x} = 2,22$ 'dir. Bu sonuca göre internet bağlantısı olan akıllı telefonlar internet bağımlılığı artıran bir etkidir ve istatistiksel olarak anlamlıdır ($F:4,866$; $p<0,05$). Sınırsız internet bağlantılı akıllı telefona sahip öğrencilerin sporcu kimliği düzeyi ortalama puanı $\bar{x} = 2,96$, sınırlı internet bağlantılı akıllı telefona sahip öğrencilerin sporcu kimliği düzeyi ortalama puanı $\bar{x} = 2,67$, internet bağlantısı olmayan ancak tuşlu telefona sahip öğrencilerin SKÖ ortalama puanı $\bar{x} = 3,10$ 'dür. Bu sonuç internet bağlantılı akıllı telefona sahip öğrencilerin sporcu kimliği düzeyinin daha düşük olduğunu gösterir ve anlamlı farklılık oluşturmuştur ($F: 2,849$; $p<0,05$).

Sosyal medya hesabı olan öğrencilerin internet bağımlılığı ortalama puanı, $\bar{x} = 3,07$, sosyal medya hesabı olmayan öğrencilerin internet bağımlılığı ortalama puanı, $\bar{x} = 2,85$ 'tir. Bu sonuçlara göre sosyal medya hesabı olma durumu internet bağımlılığını artıran bir faktördür ($t:2,633$; $p<0,05$). Ancak sosyal medya hesabı olma durumu sporcu kimliği düzeyinde anlamlı bir farklılık oluşturmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 1. İnternet bağımlılığı ile sporcu kimliği arasında korelasyon analizi

		SKÖ
İBÖ	r	-,235**
	p	,000
	N	453

**. Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Ayrıca katılımcıların internet bağımlılığının sporcu kimliğini anlamlı düzeyde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır ($R^2: 0,055$; $p<0,01$). İnternet bağımlılığı, sporcu kimliği ölçeğinin toplam varyansın %5,5'ini açıklamaktadır ($\beta=0,366$, $R:0,235$; $R^2:0,055$, $F: 26.311$, $p<0,01$). Bu sonuçlara göre internet bağımlılığı, sporcu kimliğini etkilemektedir.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğrencilerin sporcu kimliği ve internet bağımlılığı düzeyleri, farklı değişkenler açısından incelenmiştir.

Öğrencilerin yaş değişkenine göre, 13 ve 14 yaş öğrencilerinin önceki yaş gruplarına göre daha yüksek sporcu kimliği düzeyine sahip olduğunu görülmüştür. Özetle bu durum, sporcu kimliğinin yaşla birlikte arttığını ortaya koymaktadır.

Ayrıca spor yapma değişkenine göre, spor yapan öğrencilerin internet bağımlılıklarının daha düşük, sporcu kimliği düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin spor branşı değişkenine göre, tüm spor branşlarının internet bağımlılığı üzerinde azaltıcı bir etki oluşturduğu için olumlu bir sonuç olarak değerlendirilmiştir. Benzer şekilde spor branşıyla, sporcu kimliği arasında da anlamlı farklılık görülmemiştir. Ayrıca cinsiyet değişkenine göre internet bağımlılığında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>0,05$).

Öğrencilerin spor lisansı sahibi değişkenine göre, spor lisansına sahip olan öğrencilerin internet bağımlılığının daha düşük olduğu görülmüştür. Lisans sahibi olan öğrencilerin, sporcu kimliği düzeyi daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Spor yapan öğrenciler ile yapmayanlar arasında anlamlı farklılık olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin sahip olduğu lisans türü ve lisans süresi, internet bağımlılığı ve sporcu kimliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık oluşturmamıştır. Öğrencilerin lisans süresi, internet bağımlılığında anlamlı farklılık oluşturmazken, lisans süresi arttıkça sporcu kimliği düzeyi de arttığı saptanmıştır.

İnternet sahibi olma durumu, İnternet bağımlılığını artıran bir faktördür. Evinde sınırsız internet erişimi olan öğrencilerin internet bağımlılıkları, evinde internet olmayan öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. İnternet kullanımı ve süresi, sporcu kimliğini etkileyen bir faktör olduğu görülmüştür. Aynı zamanda akıllı telefonla internet kullanımı, internet bağımlılığını etkilediği belirlenmiştir. İnternet bağlantısı olan akıllı telefonlar, internet bağımlılığını arttırdığını ve istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Benzer şekilde internet bağlantısı olan akıllı telefon kullanımı, sporcu kimliği düzeyini azaltıcı bir etki gösterdiği ortaya çıkmıştır. İnternet bağlantısı olan akıllı telefon kullanan öğrencilerin, sporcu kimliği düzeyinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Sosyal medya hesabı olma durumu, internet bağımlılığını artıran bir faktör olduğu tespit edilmiştir. Sosyal medya hesabı olma durumu, sporcu kimliği düzeyinde anlamlı bir farklılık oluşturmamıştır.

Ayrıca başka bir çalışmada, katılımcıların aylık geliri arttıkça fiziksel aktiviteye katılımlarının da arttığını bildirmişlerdir (Topsaç vd., 2014, s. 163). Yapılan bu çalışmada ise literatürdeki çalışmanın tersine öğrenci ebeveynlerinin çalışma durumu, öğrencilerin internet bağımlılığı ve sporcu kimliği düzeylerinde anlamlı farklılık yaratmamıştır ($p>0,05$).

Üniversite öğrencilerinde, internet bağımlılığı ve fiziksel aktivite üzerine yapılan bir çalışma sonucunda; fiziksel aktivite azaldığında öğrencilerin internet bağımlılığı ölçeği puan ortalamalarının anlamlı şekilde arttığı tespit edilmiştir (Yaraşır, 2018, s. 64). Çıkan sonuç, bu çalışmayı da destekler niteliktedir. Başka bir çalışmada ise oyun oynayan ancak egzersiz yapmayan üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı derecesini inceleyen, motor değişkenlerin internet bağımlılığı ile ilişkili olarak anlamlı farklılıklar gösterdiğini bulunmuştur. Araştırmada spor yapma durumunu evet olarak belirten bireylerin internet bağımlılığına yönelik ortalama puanlarının daha yüksek olduğu ifade edilmiştir. Diğer bir deyişle, aktif düzeyde fiziksel aktiviteye sahip bireylerin internet bağımlılığına daha yatkın oldukları görülmüştür (Taştan, 2020, s. 62). Bu mevcut araştırmada ise literatürdeki

çalışmanın tersi sonuçlar alınmıştır. Bu çalışmada, araştırmaya katılan öğrencilerin internet bağımlılık düzeyleri ile sporcu kimliği düzeyleri arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r:-0,235$; $p:0,000$). Bu sonuçlar, sporcu kimliği arttıkça internet bağımlılığının azaldığını çıkarabilir. Literatüre bakıldığında spor yapmanın bu çalışmadaki verilerle uyumlu olduğu ve internet bağımlılığının giderilmesinde etkili sonuç bulan farklı çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu çalışmalarda özellikle düzenli egzersiz yapan bireylerin internet kullanım sürelerinin, yapmayanlara göre daha azdır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, internet bağımlılığı düzeyi ile sporcu kimliği düzeyi arasında negatif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki görülmektedir. Katılımcıların internet bağımlılığı, sporcu kimliğini anlamlı düzeyde etkilememektedir. Bu sonuçlara göre sporcu kimliği, internet bağımlılığını etkilememektedir.

Sonuç olarak; günümüzde genellikle ortaokul döneminde başlayan internet bağımlılığı, spor gibi faydalı bir durumu kullanılarak daha başından önlem alınabileceği düşünülmektedir. Bu anlamda yapılan bu çalışmanın, literatüre katkı sağlayacağını ve ortaokul çağındaki öğrencileri spora yönlendirilmelerinin kendilerini olumlu yönde etkileyeceği öngörülmektedir. Bu bağlamda şu önerilerde bulunulabilir; ortaokullarda beden eğitimi dersi artırılması, gelecekte daha fazla bağımlı çocukların olmaması için çocukların erken yaşlarda spora yönlendirilmeleri, sporun yaygınlaştırılması için bazı kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması. Bu öneriler internet bağımlılığını yenmek için katkı sağlayabilir.

Extended Abstract

The aim of this study is to evaluate the relationship between sports activities and internet addiction levels among 9-14 year-old middle school students studying at various middle schools in Elazığ province. The participants' internet habits were collected using the Young Internet Addiction Scale (IAS) Short Form adapted into Turkish by Kutlu et al. (2016), the Athlete Identity Scale (ASI), and the Turkish form of Öztürk and Koca (2013). The opinions obtained from 453 students were used as the data set in this study. The skewness and kurtosis values of the data set were determined to be normally distributed. The t-test was used in the two-group difference analyses, and the ANOVA test was used in the multiple-group difference analyses. Post-Hoc LSD test was used to determine the differences between groups. Pearson correlation analysis was used for the relational analysis of the scales used in the study, and regression analysis was used to determine the effects. The analyses were conducted using SPSS statistical program, and the significance level was set at $p<0.5$. Our research findings show that students who do not participate in sports have lower IAS scores than students who participate in sports. This result shows that students who participate in sports have lower internet addiction levels than those who do not ($t: 2.512$; $p<0.05$). Those who participate in sports (3.33) and A highly statistically significant difference was found between the mean scores of the students who did not (2.81) and those who did not ($t: -6.440$; $p<0.05$).

According to the internet addiction results of the participating students, no significant difference was found based on the gender variable of the SAC. Based on the age variable of the students' internet addiction, it was observed that 13- and 14-year-old students had higher levels of athletic identity compared to previous age groups. In summary, athletic identity increased with age. Furthermore, based on the variable of sports participation, it was found that students who participated in sports had lower internet addiction, while students who participated in sports had higher levels of SAC. When students' internet addiction was considered based on the branch variable, it was considered a positive result because all sports branches had an addiction-reducing effect on internet addiction. Similarly, no significant difference was found between sports branch and SAC.

According to the variable of sports license holders, it was observed that students with sports licenses had lower internet addiction. It was revealed that students with licenses had higher SAC levels, and that there was a significant difference between students who participated in sports and those who did not. The type of license the students had and the duration of their license did not create a significant difference between the SAC and SAC levels. While the duration of undergraduate studies does not create a significant difference in internet addiction, the level of athletic identity increases as the duration of undergraduate studies increases.

Parents' employment status and students' computer ownership did not create a significant difference in the internet addiction and athletic identity scales. Internet ownership is a factor that increases internet addiction. Students with unlimited internet access at home had significantly higher internet addiction levels than students without. Internet use and duration are factors that affect the ASD. Internet use on smartphones is a factor that affects internet addiction. Smartphones with internet access increase internet addiction and are statistically significant. Similarly, smartphone use with internet access had a decreasing effect on the level of athletic identity. Students using smartphones with internet access were found to have lower ASD levels. Having a social media account is a factor that increases internet addiction. Having a social media account did not create a significant difference in ASD levels.

There was a moderate negative correlation between the internet addiction levels of the participating students and their athletic identity levels. Participants' internet addiction significantly affects their athletic identity. According to these results, athletic identity influences internet addiction. Internet addiction, which generally begins at this age, can be prevented from the very beginning by using a beneficial activity like sports. In this regard, we believe this study will contribute to the literature and that encouraging middle school students to participate in sports will have a positive impact on them. Physical education classes could even be increased in middle schools. It is recommended that children be encouraged to participate in sports at an early age to prevent children from becoming more dependent in the future.

Kaynaklar | References

- Çetinkaya, T. (2010). *Sporcu Öğrenci Kimliği Oluşumunda Etkili Olan Faktörler* [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Demircan, Uza, C. (2019). *Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Nomofobi ile Mizaç Karakter Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Uzmanlık Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Davis, B.D. (1990). Loneliness In Children And Adolescents. *Issues In Comprehensive Pediatric Nursing Journal*, 13, 59 – 69.
- Janoschka, A. (2004). Web Advertising. New Forms Of Communication On The Internet. *Philadelph*. John Benjamins Publishing Company.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri: Kavramlar İlkeler ve Teknikler*. (31. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karslı, N. (2019). Gençlerde İnternet Bağımlılığı Ve Dindarlık İlişkisi, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 46, 225-60.
- Lepp, A., Barkley, J. E., Sanders, G. J., Rebold, M., ve Gates, P. (2013). The Relationship Between Cell Phone Use, Physical And Sedentary Activity and Cardiorespiratory Fitness In A Sample Of U.S. College Students. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 10, 79.
- Ögel, K. (2017). *İnternet Bağımlılığı: İnternetin Psikolojisini Anlamak ve Bağımlılıkla Mücadele Etmek*. İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Özcan, Ö., Demir C., ve Yirci R. (2019). Lise Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 66, 145-63.
- Öztürk, P., ve Koca, C. (2013). Sporcu Kimliği Ölçeğinin Türkçe Formunun Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. *Hacettepe Journal Of Sport Sciences*, 24(1), 1-10.
- Parham, WD. (1993) The Intercollegiate Athlete: A 1990s Profile. *The Counseling Psychologist*, 21(3), 411-429.
- Pawlikowski, M., Altstötter-Gleich, C. & Brand, M. (2013). Validation and Psychometric Properties Of A Short Version Of Young's Internet Addiction Test. *Computers In Human Behaviour*, 29(3), 1212-1223.
- Şar, N. Ş., Koç, M., ve Soyer, F. (2018). Spor Yapma Durumu Ve Spor Yapma Süresine Göre Yalnızlık, Mobil Telefon, İnternet Ve Oyun Bağımlılığının İncelenmesi. *ERPA International Congresses on Education*, 451-454.
- Taştan, S. (2020). *Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı Ve*

- Nomofibi Düzeylerinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Bilimleri Anabikim Dalı]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Topsaç, M., ve Bişgin, H. (2014). Üniversitede Okutan Engelli Öğrencilerin Fiziksel Aktivite Düzeylerinin İncelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 40, 163- 174.
- Uluışık, V. (2015) *Spor Yapan ve Yapmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Stres Ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi (Burdur İli Örneği)* [Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Yaraşır, E. (2018). *Fırat Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı ve Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Belirlenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Yaygır, C. (2018). *Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı Depresyon ve Benlik Saygısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı]. Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.